

# Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

IČ: 68081758

Sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno

## Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2015



Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 1. června 2016

Radou pracoviště schválena dne: 21. června 2016

V Brně dne 21. června 2016

## I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

### a) Výchozí složení orgánů pracoviště

**Ředitel pracoviště: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.**

jmenován s účinností od: 1. června 2012

**Rada pracoviště** zvolena dne 12. prosince 2011 ve složení:

předseda:

**doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)**

místopředseda:

PhDr. Lumír Poláček, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc. (Moravské zemské muzeum Brno)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.)

Ing. Petr Škrdla, Ph.D. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

**Dozorčí rada** jmenována s účinností od 1. května 2012 (se změnou v osobě předsedy dne 15. července 2014) ve složení:

předseda:

**prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Centrum medievistických studií, Praha)**

místopředseda:

prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.)

členové:

prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc. (Filosofická fakulta Masarykovy university)

prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc. (Archeologický ústav SAV, Nitra)

doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.)

### b) Změny ve složení orgánů:

V roce 2015 nedošlo k žádným změnám ve složení orgánů pracoviště.

### **c) Informace o činnosti orgánů:**

#### **Ředitel:**

Při řízení pracoviště stěžejní pozornost věnoval nadále zabezpečení prostorových kapacit ústavu a materiálnímu vybavení. Dokončení stavební rekonstrukce budovy ústředního ústavního pracoviště na ul. Čechyňská 363/19 v Brně dovolilo v roce 2015 realizovat kompletní přesun z dosavadního nájmu v rámci budovy Ústavu přístrojové techniky AV ČR, v. v. i., na lokalitě Brno - Královopolská 147 na nové působiště, a následně plně zprovoznit veškerá vědecká střediska i obslužná oddělení ústavu. Ředitel ústavu dále koordinoval a vedl mezinárodní vědecké projekty (Magna Moravia), zajišťoval publikační výstupy ústavu v rámci jednotlivých programů, pod jeho vedením byl úspěšně zakončen rozsáhlý projekt NAKI „Velká Morava a počátky křesťanství“, včetně reprezentativní výstavy. Zabezpečil výstupy pro evaluaci činnosti ústavu v letech 2010–2014 v rámci "Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR" mezinárodní oborovou komisí. Řídil výzkumné práce v rámci čtvrtého roku řešení programu výzkumné činnosti ústavu na léta 2012–2017, při pokračující personální obměně a doplnění vědeckých i technických středisek na pracovišti.

#### **Rada pracoviště:**

Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., v průběhu roku 2015 jednala ve dnech 28. května a 23. listopadu. Posouzeny byly dva projekty, ucházející se o podporu programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) Ministerstva kultury ČR. Průběžně bylo sledováno čerpání rozpočtu, především s ohledem na finanční nároky, které si vyžádá provoz nové budovy ústředního pracoviště; členové Rady byli seznámeni s finančním zajištěním významných projektů určených veřejnosti (Archeoparky Pavlov, Chotěbuz, naučná stezka Mušov). Projednána byla smlouva pracoviště s Institute of Archaeology of Ukrainian National Academy of Sciences (Kiev) o spolupráci zaměřené na problematiku období paleolitu.

Prostřednictvím hlasování per rollam Rada schválila rozpočet instituce pro rok 2015. Na základě předložených materiálů (*Zpráva nezávislého auditora pro zřizovatele instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., o ověření účetní uzávěrky k 31. 12. 2014, v níž je uvedeno znění Účetní uzávěrky k 31. 12. 2014 s jejími součástmi a Dopisu nezávislého auditora pro vedení instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., k auditu účetní uzávěrky k 31. 12. 2014*) Rada schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření za rok 2014. Při hlasováních per rollam Rady byly projednány rovněž návrhy projektů pro Grantovou agenturu ČR (s očekávaným začátkem plnění v roce 2016); předloženy byly dva projekty.

#### **Dozorčí rada:**

Jednala na 18. zasedání dne 10. června 2015, další řádné zasedání plánované na listopad 2015 se pro značné časové zaneprázdnění jednotlivých členů Rady neuskutečnilo. Četné aktuální problémy byly proto projednány podle potřeby per rollam (hlasování č. 23–36 per rollam, realizovaná k 31. 3., 21. 5., 2. 6. a 10. 11. 2015). Jednotlivá stanoviska:

Usnesení k udělení předchozího písemného souhlasu dle ustanovení § 19, odst. 1, písmeno b) zákona č. 341/2005 Sb., v platném znění, k záměrům ARÚB v následujících záležitostech:

- uzavřít na dobu neurčitou jako nájemce se společností PARKING PRO, spol. s r. o., se sídlem Mathonova 890/20, 613 00 Brno, jako pronajímatelem, nájemní smlouvu o nájmu otevřeného garážového stání č. 102 ve II. NP budovy č. p. 779 na pozemku p. č. 3271/2, k. ú. Bohunice, obec Brno, způsob využití – garáž (objekt garáží na adrese Souhrady 779/16, Brno);

- uzavřít jako pronajímatel s Ústavem geoniky AV ČR, v. v. i., se sídlem Studentská 1768, 708 00 Ostrava – Poruba, jako nájemcem, na dobu neurčitou s účinností od 1. 4. 2015 nájemní smlouvu o nájmu nebytových prostor o celkové výměře podlahové plochy 83 m<sup>2</sup> v budově č. p. 363 na adrese Čechyňská 363/19, Trnitá, 602 00 Brno;

- uzavřít jako pronajímatel s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., se sídlem Vlašská 9, 118 40 Praha 1, jako nájemcem, na dobu neurčitou s účinností od 1. 4. 2015 nájemní smlouvu o nájmu nebytových prostor o celkové výměře podlahové plochy 66 m<sup>2</sup> v budově č. p. 363 na adrese Čechyňská 363/19, Trnitá, 602 00 Brno;

- uzavřít jako pronajímatel s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., se sídlem Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha, jako nájemcem, na dobu neurčitou s účinností od 1. 4. 2015 nájemní smlouvu o nájmu nebytových prostor o celkové výměře podlahové plochy 95 m<sup>2</sup> v budově č. p. 363 na adrese Čechyňská 363/19, Trnitá, 602 00 Brno;

- požádat v rámci stavebních investic Akademie věd ČR („Záměr realizovat stavební akci velkého rozsahu – Žádost o dotaci na stavební akci velkého rozsahu“) o dotaci pro pokrytí plánovaných nákladů na přístavbu budovy v lokalitě Brno – Čechyňská 363/19;

- pronajmout jako pronajímatel Středisku společných činností AV ČR, v. v. i., jako nájemci v budově č. p. 363 na adrese Čechyňská 363/19, Trnitá, 602 00 Brno kancelářské prostory o celkové výměře podlahové plochy 100 m<sup>2</sup> za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy o nájmu;

- uzavřít jako oprávněný s Jihomoravským krajem jako povinným Smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti odběru vody a umístění vodovodní přípojky v lokalitě k. ú. Mikulčice za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako oprávněný s Jihomoravským krajem jako povinným Smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti stezky a cesty v lokalitě k. ú. Mikulčice za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako dárce s Jihomoravským krajem jako obdarovaným Darovací smlouvu o darování pozemku parc. č. 2120 a vrtané studny včetně technologického zařízení vodárny na tomto pozemku, v k. ú. Mikulčice, za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako obdarovaný s Jihomoravským krajem jako dárce Darovací smlouvu o darování pozemku parc. č. 2118/14 v k. ú. Mikulčice, za podmínek obsažených

v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako půjčitel se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i., jako vypůjčitelem Smlouvu o výpůjčce souboru movitých věcí specifikovaných v příloze této smlouvy, za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako povinný s E.ON Distribuce, a. s., jako oprávněnou Smlouvu o zřízení věcného břemene ve věci nadzemního vedení VN na pozemku parc. č. 5655/1, 5655/2 na lokalitě „Archeopark Pavlov“ v k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy;

- uzavřít jako budoucí obtížená osoba s Českou telekomunikační infrastrukturou, a. s., jako budoucí oprávněnou osobou Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti ve věci realizace telekomunikační stavby na pozemku parc. č. 5655/1 na lokalitě „Archeopark Pavlov“ v k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic za podmínek obsažených v návrhu příslušné smlouvy.

Na přelomu května a června roku 2015 členové Rady ve smyslu směrnice Akademické rady AV ČR č. 6/2007; včetně Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 z let 2009 a 2012, a v souladu s čl. 2.10, 2.11 a 4.1 – 4.3 Jednacího řádu Rady zhodnotili formou 28. hlasování per rollam manažerské schopnosti ředitele pracoviště doc. PhDr. Pavla Kouřila, CSc., jako podklad pro vyplacení jeho roční odměny

Dozorčí rada dále:

- projednala a vyjádřila se k návrhu Výroční zprávy ústavu za rok 2014;

- projednala a schválila příslušná stanoviska Rady, zapracovaná do textu Výroční zprávy pracoviště za rok 2014 dle § 19, odst. 1 b) a i) a dále odst. 3 zákona č. 341/2005 Sb.;

- projednala a vyjádřila se k hospodářskému výsledku ústavu za rok 2014 a k jeho rozdělení, včetně příslušné účetní závěrky a Zprávy nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2014, spolu s příslušným dopisem auditora, a vzala na vědomí účetní závěrku i zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2014, včetně příslušného znění uděleného výroku auditora;

- projednala a schválila konečnou podobu Zprávy o činnosti Rady za rok 2014, a to i jako podklad pro vyplacení odměn členům Rady;

- projednala a vyjádřila se k návrhu rozpočtu pracoviště na rok 2015, vzala jej na vědomí a schválila stávající rozdělení jednotlivých položek rozpočtu;

- projednala výběr auditora účetní závěrky pracoviště pro rok 2015 a seznámila se s návrhem příslušné smlouvy se společností BETA Audit, spol. s r. o., výběr auditora na rok 2015 schválila;

- projednala otázky spojené s dalším provozem a úpravami původní výzkumné základny ústavu v Mikulčicích, situované přímo v areálu mikulčického hradiště, přičemž podpořila plán ústavu na zásadní revitalizaci původní výzkumné základny jako součásti celkové, moderně koncipované prezentace národní kulturní památky velkomoravského hradiště v Mikulčicích;

- v souvislosti s hospodářským výsledkem pracoviště za rok 2014 a návrhem rozpočtu ústavu na rok 2015 doporučila Akademická radě AV ČR, aby znovu zvažila možnost alespoň částečného dorovnání nízkého platového průměru pracovníků ústavu v rámci Akademie věd ČR.

## II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2015 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

## III. Hodnocení hlavní činnosti:

V intencích záměrů "Programu výzkumné činnosti na léta 2012–2017" se základní výzkum kontinuálně věnoval vybraným stěžejním tématům starších evropských a světových dějin. Důraz byl nadále kladen na aplikaci moderních přírodovědných metod, stejně jako na interdisciplinární spolupráci mezinárodních týmů. Studium paleolitu a paleoetnologie se soustředilo na problematiku počátků evropského mladého paleolitu (odkryvy na Moravě a na Ukrajině), na vrcholné období mladého paleolitu (velký výzkum na gravettské lokalitě Pavlov I), a na významný komplex mezolitického osídlení v pískovcích Českého Švýcarska (při odkryvech zachycena i vzácná naleziště ze starého mezolitu). Analytické studium se dotklo i sezonality života paleolitických lovců. Pokračovalo zpracování nálezových fondů klíčových úseků mladšího pravěku (pozdní doba kamenná: kamenné nástroje kultury zvoncovitých pohárů, eneolitické dýky a silicitové sekery; pohřební ritus mladší doby bronzové v horním Slezsku; zlaté předměty v období popelnicových polí). Pro poznání dějin severního Podunají v období antické římské říše byla přínosná soustavná prospekce vojenských pochodových táborů římských legií na Moravě a na Slovensku, průběžně byla připravována do tisku monografie na toto téma. Jako důležitý prvek, indikující sociální stratifikaci barbarika pozdní antiky a doby stěhování národů, byly analyzovány některé kategorie hmotné kultury (mečové garnitury, kovové nádoby, jemná kovářská produkce). Archeologie středověku pak koncentrovala svoji pozornost na studium důležitých fenoménů centrálních lokalit 9.–11. století: opevňovací techniky, pohřebiště a úpravy hrobových jam, mosty a výzkum zaniklých říčních ramen, antropologii a zdravotní stav dobových populací, sídelní struktury ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vyhodnocovány byly přitom starší nálezové soubory (např. Mikulčice, Přerov, Svitávka), nové poznatky poskytly aktuální odkryvy na klíčových lokalitách (Mikulčice, Kylešovice u Opavy).

Z nejdůležitějších publikačních výstupů vědecké činnosti (řazeno chronologicky dle zkoumaných období):

*Svoboda, J. – Hladilová, Š. – Horáček, I. – Kaiser, J. – Králík, M. – Novák, J. – Novák, M. – Pokorný, P. – Sázelová, S. – Smolíková, L. – Zikmund, T., Dolní Věstonice IIa: Gravettian microstratigraphy, environment, and the origin of the baked clay production in Moravia, Quaternary International 359-360, 2015, 195-210.*

Publikace důležitého výzkumu v Dolních Věstonicích roku 2012, odkrývajícího v podloží hlavní vrstvy pavlovienu starší mikrostratigrafii, s nejstarším zatím

datovaným souborem hrudek vypálené hlíny (keramiky).

Škrdla, P. – Nejman, L. – Bartík, J. – Rychtaříková, T. – Nikolajev, P. – Eigner, J. – Nývltová Fišáková, M. – Novák, J. – Polanská, M., Mohelno. *A terminal Last Glacial Maximum industry with microlithic tools made on carenoidal blanks*, *Quaternary International* 294, 2015, 71-81.

Příspěvek představuje mezinárodnímu publiku specifickou kamennou industrii a sídlištní objekty z lokality Mohelno-Plevovce, s vazbami na severní Černomoří, naznačující pohyby populací mezi východním refugiem a střední Evropou v době posledního glaciálního maxima.

Šebela, L. – Přichystal, A. – Humpolová, A. – Prokeš, L., *Eneolithic hillfort Starý Zámek near Jevišovice. A contribution to lithic chipped industry research in southwestern Moravia*, *Přehled výzkumů* 56-1, 2015, 59-118.

Studie podává první souborné zpracování kamenné štípané industrie z hradiska Starý Zámek u Jevišovic, zásadní lokality moravského eneolitu.

Juchelka, J., *Sídliště ze starší doby železné v Loděnici u Opavy*, *Acta Musei Moraviae – Scientiae sociales* C/1, 2015, 97-123.

Studie na podkladě výzkumu halštatského sídliště v Loděnici, vymezeného obvodovým žlábkem, zpracovává problematiku pozdně bronzových a halštatských kruhových areálů ve střední Evropě s důrazem na situaci v rámci lužické kultury.

Groh, S. – Komoróczy, B. – Vlach, M. – Sedlmayer, H., *Basis of the International Research Project of the Roman Military Camps in the Barbarian Territory to the North of Carnuntum*. In: *LIMES XXII. Proceedings of the 22nd International Congress of Roman Frontier Studies Ruse, Bulgaria, September 2012*, edd. Vagalinski, L. – Sharankov, N., *Bulletin of the National Archaeological Institute XLII*, Sofia 2015, 749-755.

Přehledná informace o výzkumném projektu systematické prospekce pochodových táborů římských vojsk ve středním Podunají, přinášejícím závažné informace k jejich datování, výstavbě i dobovým přírodním podmínkám.

Tejral, J., *Spätantike Körperbestattungen mit Schwertbeigabe in römisch-barbarischen Grenzregionen Mitteleuropas und ihre Deutung*. In: *Romania Gothica II. The Frontier World. Romans, Barbarians and Military Culture. Proceedings of the International Conference at the Eötvös Loránd University, Budapest, 1–2 October 2010*, ed. Vida, T., Budapest 2015, 129-236.

Tejral, J., *Zum Problem der Feinschmiedeproduktion im Mitteldonauraum während des 5. Jahrhunderts nach Chr.*, *Památky archeologické* CVI/1, 2015, 291-362.

Dvě rozsáhlé studie věnované sociální stratifikaci období pozdní antiky a doby stěhování národů střední Evropy, analyzující některé významné kategorie hmotné kultury (mečové garnitury, jemná kovářská produkce ad.).

Kouřil, P., ed., *Velká Morava a počátky křesťanství. Katalog výstavy. Brno 2014* (vyšlo 2015). 517 s.

Kouřil, P., ed., *Great Moravia and the Beginnings of Christianity. Catalogue of Exhibition. Brno 2014* (vyšlo 2015). 533 s.

Kouřil, P., a kol., *Cyriometodějská misie a Evropa – 1 150 let od příchodu*

*soluňských bratří na Velkou Moravu. Brno 2014 (vyšlo 2015). 387 s.*

*Kouřil, P. et al., The Cyril and Methodius Mission and Europe – 1 150 Years Since the Arrival of the Thessaloniki Brothers in Great Moravia. Brno 2014 (vyšlo 2015). 380 s.*

Dvojice obsáhlých a výpravných, vždy v podvojně české a anglické verzi vydaných publikací, shrnuje současné vědomosti o náboženském, kulturním a politickém vývoji střední Evropy v raném středověku. Na základě komplexního studia historických pramenů vykresluje duchovní a společenské milieu dobových slovanských mocenských útvarů, zejména mojmírovské Velké Moravy, jejich hmotnou kulturu i vztahy s okolními zeměmi. Obě knihy, vydané při příležitosti cyrilometodějského jubilea, přinášejí celou řadu dosud nepublikovaných poznatků a nálezů.

*Hladík, M. – Hadacz, R. – Dohnalová, A. – Šušolová, J. – Látková, M. – Kynický, J., Fortification of the suburb of the Great Moravian stronghold at Mikulčice-Valy, Slavia Antiqua LV, 2014 (vyšlo 2015), 67-124.*

*Mazuch, M., Findings About the Early Medieval Fortification of the Mikulčice - Valy Acropolis, Slavia Antiqua LV, 2014 (vyšlo 2015), 7-65.*

Dvě širší studie shrnuly dosavadní stav poznání fortifikační soustavy velkomoravského mocenského centra Valy u Mikulčic.

Publikace vydané na pracovišti roku 2015:

Ústavem vydané monografie:

- Sázelová, S. - Novák, M. - Mizerová, A. (edd.): Forgotten times and spaces. New perspectives in paleoanthropological, paleoetnological and archeological studies. Brno 2015. 617 s. ISBN 978-80-7524-000-2 (print) ISBN 978-80-7524-001-9 (online) ISBN 978-80-210-7781-2 (print) ISBN 978-80-210-7782-9 (online) – spolu s Masarykovou univerzitou

Ústavem vydaná periodika:

- Škrdla, P. (ed.): Přehled výzkumů, sv. 56-1, 2 (2014), 220 + 322 s. ISSN 1211-7250

- Měřínský, Z. - Kouřil, P. (edd.): Archaeologia historica, sv. 40/2015/1, 2, 969 s. ISSN 0231-5823 (print) ISSN 2336-4386 (online) – spolu s Masarykovou univerzitou

Další specifické informace o pracovišti:

Úspěšně byl především završen proces optimalizace materiálního a prostorového vybavení ústavu. Dokončená stavební obnova a adaptace objektu na ul. Čechyňská 363/19 v Brně umožnila realizovat v jarních měsících roku 2015 kompletní přesun ústředního pracoviště na novou adresu a postupné uvedení jednotlivých vědeckých i servisních útvarů ústavu do standardního provozu. Pokračovaly práce na prestižním vědecko-edukativním projektu „Archeologický park Pavlov“, seznamujícím nejširší veřejnost s poznatky výzkumů ústavu na sídlištích lovců mamutů pod Pavlovskými vrchy: po dokončení záchranného archeologického výzkumu na místě expoziční



budovy byla zahájena vlastní výstavba. V intencích generační obměny vědeckých týmů byli na základě vypsání výběrových řízení přijati dva noví vědečtí pracovníci Střediska pro slovanskou a středověkou archeologii, pro rok 2016 je počítáno s vyhlášením dalších konkursů na místa vědeckých pracovníků se specializací na paleolit, archeologii doby římské a raného středověku. V souladu se stanovami AV ČR a dalšími právními předpisy prošlo v roce 2015 atestacemi celkem šest vědeckých pracovníků, činnost celého ústavu v letech 2010–2014 pak byla posouzena mezinárodní oborovou komisí v rámci "Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR". Došlo rovněž k úpravě organizační struktury ústavu, Sdružení moravských pracovišť AV ČR bylo k 1. 1. 2016 převedeno pod správu Střediska společných činností AV ČR, v. v. i. Významnou složku činnosti pracoviště tvořily i v roce 2015 záchranné výzkumy, na výstavbu ohrožených archeologických lokalitách prováděné na základě ustanovení § 22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (Lechovice – obchvat, Opava – obchvat, Pavlov, zázemí Mikulčic aj.). Záchranné odkryvy obohacují pramennou bázi řešených tematických okruhů, dovolují využívat nové metodické postupy a přispívají k zachování archeologického kulturního dědictví České republiky.

Uplatnění výsledků v praxi:

V roce 2015 pokračovala ve třech instalacích unikátní obsáhlá výstava „Velká Morava a počátky křesťanství“, představující nejširší veřejnosti, odborníkům i poučeným zájemcům více než 1 400 exponátů raného středověku střední Evropy. Jednalo se převážně o nejcennější archeologické nálezy z Čech, Moravy, Slovenska, Rakouska a Polska, mnohé se statusem národní kulturní památky a dosud nevystavované. Vedle atraktivních originálů výstava prezentovala rekonstrukce jednotlivých nálezových situací, hmotové rekonstrukce vybraných velkomoravských kostelů zhotovené technologií pryskyřičných odlitků, 3D vizualizace velkomoravských kostelů (interiérů i exteriérů), zvukové záznamy a další doklady o každodenním životě raného středověku. Akce významně přispěla k vytváření historického, duchovního a kulturního povědomí, udržování a rozvíjení kulturních tradic a evropské a národní kulturní identity, seznámila nejširší veřejnost s vědeckým poznáváním počátků české státnosti a raných mocenskopolitických útvarů střední Evropy. Výstava byla výstupem Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní identity NAKI 2012-2015 (poskytovatel Ministerstvo kultury ČR, identifikační kód DF 12P01OVV010, partnerská organizace Moravské zemské muzeum Brno). Exponáty výstavy zpřístupnil rovněž obsáhlý, v české a anglické verzi vydaný katalog.

Výstava proběhla v termínech: Brno, 28. 11. 2014 – 28. 2. 2015, Palác šlechticů (Moravské zemské muzeum); Praha, 17. 4. – 28. 6. 2015, Císařská konírna (Správa Pražského hradu); Bratislava, 7. 8. – 1. 11. 2015, Bratislavský hrad (Slovenské národní múzeum). Celkově výstavu shlédlo na 60 tisíc návštěvníků.

Pracoviště v roce 2015 vedle základního výzkumu realizovalo rovněž záchranné archeologické výzkumy, uskutečněné v intencích ustanovení § 22, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Záchranné akce dále obohatily pramennou bázi studovaných témat, dovolily verifikovat nové metodické postupy terénní archeologické exkavace a dokumentace, a přispěly rovněž k vlastní záchraně a ochraně archeologického kulturního dědictví.

Roku 2015 bylo uzavřeno nebo uskutečněno celkem 64 dohod o provedení záchranného archeologického výzkumu podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Velmi rozsáhlý záchranný archeologický výzkum na stavbě expozičního a edukativního centra "Archeologický park Pavlov", odkryl v letech 2013–2015 na světoznámé lokalitě lovců mamutů Pavlov I nové, intaktní a dobře čitelné nálezové situace (sídlištní objekty, obydlí, jámy, mamutí skládka, nálezové koncentrace). Získán byl rovněž bohatý movitý paleobotanický, malakozoologický, osteologický a archeologický materiál. Nové série dat C14 doložily delší osídlení na lokalitě v časovém úseku 35-25 ky BP, zásadním poznatkem byla identifikace vzácné starogravettské fáze osídlení. Vyhodnocení a publikace výzkumu tak bude celosvětovým přínosem pro poznání počátků moderního člověka, lidské kultury, umění a osídlení ve starší době kamenné.

Pro orgány státní a místní správy a samosprávy, jiné instituce, podnikatelské subjekty i soukromníky vypracoval Referát archeologické památkové péče v roce 2015 v písemné formě více než 1020 odborných expertíz a vyjádření. Přijato bylo dále celkem 937 ohlášení stavební činnosti na území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění, které ústav dále distribuoval jednotlivým oprávněným archeologickým organizacím k realizaci záchranných archeologických výzkumů. K nejvýznamnějším řešeným záležitostem náleželo připomínkování Změny č. 1 Územního plánu města Znojmo, v jejímž rámci byly vypracovány změny možného využití pozemkového fondu na území archeologické lokality Hradiště sv. Hypolita (k. ú. Znojmo-Hradiště). Změnou byla vyloučena nová stavební činnost na celé ploše lokality, v souvislosti s připravovaným prohlášením Hradiště za archeologickou rezervaci podle zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění. Expertiza, vypracovaná za vstřícné spolupráce s jednotlivými odbory Městského úřadu ve Znojmě, tak významně napomůže k ochraně jedinečné archeologické památky celostátního významu. Pro Policii ČR pak byl zpracován znalecký posudek v trestní věci, stanovující hodnotu pravěkých a středověkých kovových a keramických artefaktů, získaných nezákonnými aktivitami (včetně přístrojové detekce) a zabavených Policií ČR při domovní prohlídce.

Spolupráce s vysokými školami, další vzdělávací aktivity:

Pracoviště při řešení celé řady témat základního výzkumu dlouhodobě a účinně kooperuje s vysokoškolskými výzkumnými týmy. Jmenovat lze kupř. spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity na projektu OPVK CZ1.07./2.3.00/20.0181 – „FITEAMP“ – Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací, úspěšně završeném právě roku 2015. Jako spoluřešitel ústav participuje na projektu GA ČR GAP504/13/08169S na roky 2013–2017 "Před neolitem" (spolu s Univerzitou Karlovou, Jihočeskou univerzitou a Západočeskou univerzitou), zabývající se vlivem klimatických změn v meziobdobí po poslední době ledové na dobové lidské populaci. Již tradiční je společný výzkumný kolektiv s Ústavem geologických věd Přírodovědecké fakulty brněnské Masarykovy university, studující komplex kamenných štípaných industrií středoevropského eneolitu.

Pracovníci ústavu participovali na výuce studentů a jejich další vědecké výchově na univerzitách a vysokých školách České republiky a Slovenské republiky v rámci

programů historických věd, geologie a biologie. Na Masarykově univerzitě, Karlově univerzitě, Slezské univerzitě, Univerzitě Palackého, Západočeské univerzitě, Univerzitě Hradec Králové, Jihočeské univerzitě a Univerzitě Konstantína Filozofa v Nitře v jednotlivých bakalářských, magisterských a doktorských programech odpřednášelo 8 výzkumných pracovníků ústavu v letních semestrech 2014/2015 a zimních semestrech 2015/2016 celkem 994 hodin (376, resp. 618 hodin), a to v 58 semestrálních cyklech přednášek, seminářů či cvičení. Deset zaměstnanců ústavu se podílelo na práci universitních pracovišť vedlejšími úvazky. V roce 2015 v doktorandském studiu pokračovali 4 pracovníci ústavu, 1 z nich studium absolutoriem úspěšně ukončil. Dalších 5 pracovníků ústavu bylo naopak školiteli 14 doktorandů zejména z jiných institucí.

Rovněž v roce 2015 přinesly oboustranně velmi dobré výsledky pětidenní praktické pracovní kurzy „Archeologie v praxi“ pro studenty historických oborů Pedagogické fakulty Masarykovy university, seznamující je s praktickou pracovní náplní činnosti ústavu a vybranými pracovními postupy, zejména v archivu, knihovně, laboratořích a oddělení archeologické památkové péče (vždy letní a podzimní semestr akademického roku).

Dále pracoviště organizovalo pro vysokoškolské studenty praktické terénní letní kurzy. V oboru přímé terénní praxe šlo o účast studentů archeologie a antropologie Masarykovy university v Brně, Palackého university v Olomouci a University v Hradci Králové na badatelském archeologickém výzkumu mezolitického osídlení, ústavem realizovaném v oblasti severočeských pískovců, na lokalitě Vysoká Lípa/Kostelní rokle (2.–14. 8. 2015; 10 účastníků, 3 vyučující), a dále o participaci studentů antropologie Katedry antropologie a genetiky člověka Přírodovědecké fakulty University Karlovy na soustavném výzkumu velkomoravského hradiště v Mikulčicích, se zaměřením na preparaci, dokumentaci, vyzvedávání, laboratorní ošetření a studium antropologického materiálu (22.–27. 6. 2015; 12 účastníků, 3 vyučující). Speciální workshop pak formou praktické účasti na jednotlivých pracích seznámil studenty archeologie a antropologie Masarykovy university v Brně, Palackého university v Olomouci a University v Hradci Králové s moderními metodami laboratorního ošetření, dokumentace, evidence a vyhodnocení archeologického a osteologického materiálu, součástí workshopu byla i přednáška vědeckého pracovníka ústavu dr. M. Nováka „Počítačové a grafické metody vyhodnocení terénních nálezových situací“ a praktická demonstrace měření s totální stanicí a GPS. Akce proběhla na výzkumné základně ústavu v Dolních Věstonicích a na záchranném výzkumu v Pavlově 7.–17. 4. 2015 (15 účastníků, 3 vyučující). Kurz proběhl jako součást prací na projektu OPVK CZ1.07./2.3.00/20.0181 – „FITEAMP“ – Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací, využita byla vynikající aktuální příležitost seznámit studenty s metodikou zpracování archeologických dat z velkého záchranného výzkumu na proslulé paleolitické lokalitě Pavlov I.

Pracoviště se podílelo také na vzdělávání středoškolské mládeže, vedle přednášek (celkem 40 hodin) také organizováním nebo spoluorganizováním různých soutěží. Z jednotlivých akcí lze zmínit kupř. exkurzi a populárně-odborný výklad o osídlení jižní Moravy ve starší době kamenné pro studenty Gymnasia Brno-Řečkovice na archeologických lokalitách v Pavlově a Dolních Věstonicích a v archeologické expozici Věk lovců a mamutů v Dolních Věstonicích 2. a 3. 6. 2015, dr. M. Novák), nebo přednášku o antropologické genezi člověka pro studenty Gymnasia Slovanské

náměstí Brno 18. prosince 2015 (dr. M. Nývltová Fišáková).

Pozornost byla věnována rovněž vzdělávání veřejnosti. Přednáška „Mikulčice-restart – k převratným změnám v archeologickém výzkumu a prezentaci NKP Slovanské hradiště v Mikulčicích“, přednesená při příležitosti konání výstavy „Velká Morava a počátky křesťanství“, seznámila veřejnost s aktuálním děním ve výzkumech na mikulčickém hradišti (dr. L. Poláček, Praha, Akademie věd ČR 1. 4. 2015; Slovenské národné múzeum, Bratislava-hrad, 1. 10. 2015). Z dalších četných obdobných akcí je možné namátkou uvést kupř. přednášky pro veřejnost „Lovci mamutů pod Pálavou“ o nových objevech ve sféře moravského vrcholného paleolitu (dr. M. Novák, Lednice, Mikulov, 10. 3. a 18. 11. 2015; pořadatel Multifunkční centrum zámek Lednice z. s. p. o., resp. Muzejní spolek v Mikulově a Regionální muzeum Mikulov), referát „Záhorie a Velká Morava z pohľadu archeológie. Najnovšie multidisciplinárne výskumy vývoja osídlenia na strednom a dolnom toku rieky Morava v 6.–12. storočí“ (dr. M. Hladík, Malacky, 20. 1. 2015, pořadatel Múzeum Malacky), či přednášku o výsledcích záchranných odkryvů ústavu na severní Moravě „Archeologický výzkum východní části severního obchvatu Opavy“ (Opava, 27. 2. 2015, dr. J. Juchelka, pořadatelem Opavská kulturní organizace).

Popularizační a propagační činnost:

- výstava Velká Morava a počátky křesťanství (Brno, 28. 11. 2014 – 28. 2. 2015, Moravské zemské muzeum – Palác šlechticů; Praha, 17. 4. – 28. 6. 2015, Pražský hrad – Císařská konírna; Bratislava, 7. 8. – 1. 11. 2015, Slovenské národné múzeum – Bratislavský hrad; podrobnější informace viz výše).

- vytvoření první etapy naučné stezky na významné archeologické lokalitě u doby římské Hradisko u Mušova, zahrnující celkem 11 informačních panelů, spolu s vytvořením digitálních a tištěných informačních ploch k naučné stezce (vše v rámci projektu AV ČR – program Podpory regionální spolupráce, id. č. R300011501; dr. B. Komoróczy).

- podíl na přípravě a realizaci reprezentativní výstavní akce Věda – národ – dějiny. Výstava u příležitosti 125 let od založení Akademie věd, přibližující nejširší veřejnosti historii samotné Akademie i současné výsledky jejích humanitních ústavů (Nová budova Národního muzea Praha, 16. 10. 2015 – 10. 1. 2016; Mgr. O. Lečbychová).

- Jarní exkurze do světa vědy 2015 – Týden vědy a techniky Akademie věd ČR. Dny otevřených dveří na výzkumné základně v Dolních Dunajovicích, s prezentacemi výzkumné činnosti v oblasti archeologie doby římské (5.–6. 6. 2015; dr. B. Komoróczy et al.).

- Festival vědy s RWE Brno 2015: prezentace ústavu formou stánku s jednotlivými ukázkami činností: vyhledávání archeologických nalezišť, letecká archeologie, archeozoologie a antropologie, rekonstrukce artefaktů, praxe archeologa, ukázky výstroje římských legionářů atd. (Hvězdárna a planetárium Brno - Kraví hora, 11.–12. 9. 2015; dr. B. Komoróczy, dr. L. Šebela).

- Týden vědy a techniky AV ČR – Dny otevřených dveří na Archeologickém ústavu

AV ČR, Brno, v. v. i., s komentovanými prohlídkami objektu a výklady o archeologické výzkumné činnosti: seznámení s historií a současným zaměřením ústavu a jeho detašovaných pracovišť, prohlídka knihovny, studovny a archivu nálezových zpráv, problematika památkové péče, prezentace dílčích archeologických činností (6. a 7. 11. 2015; dr. L. Šebela et al.). Součástí Týdne též přednáška v Literární kavárně knihkupectví Academia, Náměstí Svobody 13, Brno, 10. 11. 2015: dr. P. Škrdla: Mohelno – paleolitické sídliště pod hladinou přehrady.

- Den s Archeologickým ústavem AV ČR, Brno, v. v. i., v Národním muzeu: doprovodný program, v rámci výstavy Věda – národ – dějiny návštěvníky seznamující s činností ústavu: přednášky Římské legie na Moravě, v průběhu celého dne průběžné promítání filmů s tematikou období lovců mamutů a Velké Moravy, panelová prezentace archeologie, tvůrčí dílny pro děti: skládání římských helem, ražba římské mince, oblékání replik římské výzbroje, skládání archeologických puzzle a kostek ad. (Nová budova Národního muzea Praha, 17. 12. 2015; dr. B. Komoróczy, Mgr. M. Vlach).

- Mikulčické impresy. Kulturní pořad na pomezí umění a vědy: Hudební archeologie 2: komponované odpoledne s autory nové publikace Early medieval swords from Mikulčice, doprovázené úryvky staroanglického eposu Beowulf a francouzskou a italskou barokní hudbou inspirovanou vojenskými tématy v podání Jana Čižmáře a dalších hudebníků; Hudební archeologie 3: Le Rugiade s Ivou Bittovou a Janem Čižmářem (velký sál Výzkumné základny Mikulčice – Trapíkov, 23. 5. a 20. 11. 2015; organizátor dr. L. Poláček).

- vědecko-popularizační pořad České televize Historie.cs; diskuse "Naši statní bratřenci" na téma současných vědomostí o neandertálcích (Česká televize Praha, premiéra na ČT24 6. 4. 2015; za ústav prof. dr. J. Svoboda).

Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště:

Z nejvýznamnějších, aktuálně v mezinárodním měřítku řešených projektů lze ilustrativně zmínit zapojení Ústavu evoluční antropologie Max-Planck-Gesellschaft v Lipsku, Univerzity v Tübingen a Univerzity v Poznani do projektu OPVK CZ1.07./2.3.00/20.0181 – „FITEAMP“ – Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací, s realizací paleogenetických analýz antropologického materiálu z Dolních Věstonic. Zahájeny byly práce na projektu Nové archeologické metody – Výzkum v Tvarožné – za školou, nové sídliště z počátku mladého paleolitu v České republice, jehož cílem je za koordinace University of Minnesota (Minneapolis) výzkum a aplikace nových metod při archeologických odkryvech paleolitických lokalit. Z dalších mezinárodních kooperací pokračovaly v roce 2015 práce na bilaterálním projektu ústavu a Rakouského archeologického institutu ve Vídni „Krátkodobé tábory římské armády na Moravě a v Dolním Rakousku: multidisciplinární výzkum – standardní metodika – nová historická interpretace“ (terénní odkryvy a soustavná cílená prospekce pomocí detektoru kovů na vybraných dolnorakouských lokalitách). Setrvalé je rovněž široké zapojení kupř. do aktivit projektu Moravia Magna – Velká Morava – Velkomoravská pohřebiště, zaměřeného na studium jedné z charakteristických komponent raně středověké

společnosti střední Evropy, kde je ústav koordinujícím pracovištěm.

Mezinárodní projekty, řešené v rámci mezinárodních vědeckých programů:

- Moravia Magna – Velká Morava: Velkomoravská pohřebiště. Koordinátor ARÚB, 4 spoluřešitelé ze SR, ČR, Polska, Rakouska. Komplexní analýza, souhrnné zpracování a publikace nejdůležitějších prozkoumaných nekropolí i dalších lokalit Velké Moravy.

- Základní problémy časně dějinného vývoje ve středním Podunají: Nové poznatky o markomanských válkách (166 – 180 po Kr.): časový a prostorový rámec a vlivy, průběh, důsledky. Koordinátor Rakouská akademie věd, ARÚB jako jeden z 6 spoluřešitelů z Rakouska, ČR, SR, Polska a SRN. Studium mocenského zásahu antické římské říše do prostředí podunajského barbarika na základě archeologických pramenů, bilance dosavadních poznatků.

- Korpus římských nálezů v barbariku: Korpus římských nálezů na území Moravy. Koordinátor Římsko-germánská komise Frankfurt a. M. (RGK Frankfurt a. M.), ARÚB jako jeden z 20 spoluřešitelů z SRN, ČR, SR, Polska, Rakouska, Maďarska, Holandska a dalších zemí celé Evropy. Pramenný soupis veškerých archeologických nálezů římské provenience na území Moravy a českého Slezska, jeho vyhodnocení a zasazení do historických souvislostí.

- Genetika ve studiu dějin středověké Evropy – aDNA průzkum období langobardského osídlení v Evropě. Koordinátor School of Historical Studies, Institut for Advanced Study, Princeton a University of California Los Angeles, ARÚB mezi šesti dalšími spoluřešiteli. Projekt zaměřen na studium demografie časně středověkých migrací středoevropského prostoru (aDNA, izotopové analýzy) a společnou publikaci.

- Štípané kamenné industrie: Štípané kamenné industrie mladého eneolitu Moravy a českého Slezska. Koordinátor ARÚB, spoluřešitelem Instytut archeolog. i etnologii PAN – Kraków, Warszawa (Polsko). Komplexní studium problematiky štípaných kamenných industrií pozdní doby kamenné na teritoriu střední Evropy.

- CE Projekt: Podunajský limit – součást světového dědictví. Koordinátor EU a Ústav pro rakouský historický výzkum University Vídeň, ARÚB jako jeden z 6 spoluřešitelů z ČR, Rakouska, SRN, Maďarska, Slovenska a Polska. Památková presentace vybraných úseků římského antického limitu jako součásti světového kulturního dědictví – podíl v expertním týmu.

- Výzkum římských vojenských táborů v Dolním Rakousku a na Moravě. Koordinátor Rakouský archeologický institut Vídeň, ARÚB jako spoluřešitel. Archeologická prospekce a výzkum vojenských aktivit antického Říma ve středním Podunají.

- Nové archeologické metody při archeologických odkryvech paleolitických lokalit. Koordinátor Universita v Minnesotě (Minneapolis), ARÚB se jako jeden ze čtyř dalších spoluřešitelů podílí výzkumem nově objeveného sídliště z počátku mladého paleolitu v lokalitě Tvarožná – za školou. Aplikace nových metod při archeologickém

zkoumání paleolitických sídlišť.

Aktuální meziústavní dvoustranné dohody:

- Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt/Main: korpus římských nálezů ve střední Evropě, archeologická chronologie 5. století po Kr. ve střední a východní Evropě, výzkum římských vojenských pochodových táborů na jižní Moravě.
- Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, Forschungsinstitut für Vor- und Frühgeschichte: antický svět a Germáni ve střední Evropě, formování středoevropských etnických struktur v pozdně antickém období a časném středověku, vznik Velkomoravské říše v rámci raně středověkých státotvorných procesů v Evropě.
- Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität Wien: střední Podunají v pozdní antice a na prahu raného středověku, etnický, kulturní a politický vývoj v 7. – 9. století, Velká Morava a její sousedi, materiální kultura center časně středověkého období.
- Österreichisches Archäologisches Institut, Wien: společný výzkum etnických, kulturních a obchodních kontaktů středního Podunají s okolními oblastmi zejména v době železné, římské a období stěhování národů.
- MAMUZ - Schloss Asparn/Zaya, Museum Mistelbach: společné aktivity v oblasti archeologie pravěkého a římského období středního Podunají, výzkum římských vojenských táborů a předpolí římského limitu, konference, výstavní a propagační akce, kooperace při zpracování nálezů a publikace výsledků studia.
- Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin: společná publikace výsledků izotopových analýz antropologického materiálu, získaného v průběhu terénního výzkumu langobardského pohřebiště v Mušově.
- Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, Nitra: dějiny střední Evropy v pravěku a středověku, se zaměřením na studium doby kamenné, expanze antické římské říše a genezi kulturního a politického uspořádání střední Evropy v raném a vrcholném středověku.
- Polska Akademia Umiejętności, Kraków: studium společných témat dějin pravěku a středověku ve středoevropském prostoru (paleolit, eneolit, doba bronzová, římské období, slovanská a středověká archeologie aj.), konference, společné publikace.
- Archeologický ústav Národní akademie věd Ukrajiny v Kyjevě: srovnávací studium kamenných industrií z počátku a z pozdních fází mladého paleolitu v prostoru střední a východní Evropy, možné kulturní a technologické kontakty.
- Ústav ukrajinských studií Národní akademie věd Ukrajiny ve Lvově: společný výzkum a publikace lokality z počátku mladého paleolitu Kremenets - Kulychivka, Ternopilská oblast, Ukrajina; komparace s obdobnými středoevropskými lokalitami.

Mezinárodní vědecké konference, ústavem organizované nebo spolupřátané roku 2015:

- „Spättrömisch“, „frühchristlich“, „frühbyzantinisch“ als Kategorien der historisch-archäologischen Forschung an der mittleren Donau (4.–8. Jh. n. Chr.) – 27. Internationales Symposium Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donaauraum, 4.–7. 11. 2015, Ruma, Vojvodina. Hlavní pořadatel Geisteswissenschaftliche Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas (GWZO) an der Universität Leipzig a Archeološki Institut Beograd, celkem 45 účastníků, z toho 44 ze zahraničí.

Na mezinárodních konferencích v ČR i zahraničí přednesli pracovníci ústavu v roce 2015 celkem 39 vlastních referátů a 6 posterových prezentací.

#### **IV. Hodnocení další a jiné činnosti:**

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., nevyvíjí v souladu se svojí zřizovací listinou žádné další a jiné činnosti.

#### **V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:**

V roce 2015 proběhla na pracovišti jedna kontrola. Pracovníci Kontrolního odboru Kanceláře Akademie věd ČR provedli v průběhu měsíce října kontrolu tematicky zaměřenou na investice, mzdy a výběrová řízení. V žádné z kontrolovaných oblastí nebyly zjištěny systémové nedostatky či pochybení.

V předchozím roce 2014 realizované kontroly (Městská správa sociálního zabezpečení Brno, resp. Všeobecná zdravotní pojišťovna) rovněž neshledaly jakékoliv problémy nebo nedostatky, v hospodaření ústavu nebylo tedy třeba provést nápravná opatření.

#### **VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:\*)**

Činnost Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., byla v roce 2015 financována převážně z institucionálních prostředků na výzkum, poskytnutých Akademií věd ČR (57,16 %). Dalším významným zdrojem, podílejícím se na financování ústavu v roce 2015, byly grantové projekty (10,8 %). Tato položka zahrnuje i prostředky z Evropských fondů a od Ministerstva kultury ČR. Výnos ze zakázek hlavní činnosti byl zdrojem dalších prostředků na činnost ARÚB. Jejich podíl na celkových výnosech v roce 2015 byl 32,04 %.

Seznam všech grantových a programových projektů podporovaných ze státního

\*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.



rozpočtu, řešených v roce 2015:

Ident. č.	Poskytovatel	Řešitel (příjmení, jméno, tituly)	Řešení projektu	
			od	do
M300011201	AV ČR	Komoróczy Balász, Mgr. Ph.D.	2012	2015
R300011501	AV ČR	Komoróczy Balász, Mgr. Ph.D.	2015	2015
DF12P010VV010	MK ČR	Kouřil Pavel, doc. PhDr. CSc.	2012	2015
GA13-20936P	GA ČR	Mazuch Marian, PhDr. PhD.	2013	2015
DF13P010VV05	MK ČR	Doležel Jiří, PhDr.	2013	2016
MK367172015	MK ČR	Poláček Lumír, PhDr. CSc.	2015	2015
GA13-08169S	GA ČR	Svoboda Jiří, prof. PhDr. DrSc.	2013	2017
GA15-22658S	GA ČR	Kouřil Pavel, doc. PhDr. CSc.	2015	2017
GA15-19170S	GA ČR	Škrdla Petr, Ing. Ph.D.	2015	2017
GA15-22658S	GA ČR	Komoróczy Balázs, Mgr. Ph.D.	2015	2016

V roce 2015 byl Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., zapojen do jednoho projektu financovaného z evropských fondů. Jedná se o prostředky z ESF, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvem Formování mezinárodního týmu pro výzkum evoluční antropologie moravských populací. Doba trvání projektu 2012–2014, prodloužen do 30. 4. 2015.

## VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:\*)

Program výzkumné činnosti pracoviště pro období let 2012–2017 sleduje v oblasti základního výzkumu studium několika vytčených stěžejních témat nejstarších dějin:

- výzkum prvotní anatomicky moderní lidské populace (*Homo sapiens*), především formování jejich kulturních, ekonomických a sociálních struktur;
- dějinný vývoj středoevropského prostoru v klíčových etapách expanze antické římské říše a za migračních pohybů na sklonku antiky a v počátku středověku;
- všestranné studium období od příchodu Slovanů v 6. století do vrcholného středověku (13./15. stol.), s důrazem na poznání raných státních útvarů střední Evropy 8.–10. věku.

Výzkum v určených okruzích by měl nadále systematicky využívat výsledky přírodovědných analytických metod s potřebným poznávacím potenciálem (např. studium fyzického habitu pravěkých a časně historických populací, jejich kultura, problematika migračních pohybů, případné otázky autochtonity i poznání přírodního prostředí s jeho faunou a flórou: archeogenetika, izotopová geochemie, multielementární analytika, zooarcheologie ad.).

Završen by měl být vědecko-edukativní projekt „Archeologický park Pavlov“, seznamující veřejnost s výsledky soustavných výzkumů ústavu na jihomoravských

paleolitických lokalitách, plánováno je hned několik mezinárodních vědeckých konferencí a pracovních setkání k tématice mezolitu, vlivu římského zásahu na domácí germánské osídlení a k problematice raně středověkých center. Pokračovat budou rovněž některé soustavné i záchranné archeologické odkryvy (např. Opava - Kylešovice).

V souladu s plánovaným rozšiřováním vědeckých týmů na pracovišti budou vypsána výběrová řízení na místa 4 badatelů všech tří výzkumných středisek ústavu. Dále bude optimalizováno rovněž personální složení technických a obslužných útvarů pracoviště.

### **VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:\*)**

Ústav se aktivně soustavně podílí na ochraně a dokumentaci archeologického kulturního dědictví jako integrální součásti životního prostředí. Využívá přitom zejména ustanovení § 21 a 22 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, podle kterých se pracoviště vyjadřuje k ochraně archeologického dědictví podle zvláštních právních předpisů, vykonává expertní činnost v oblasti archeologie, koordinuje aktivity oprávněných archeologických organizací na zájmovém území a ukládá veškeré informace o archeologických výzkumech na území Moravy a Slezska v archivu ústavu.

### **IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: \*)**

V roce 2015 bylo atestováno celkem šest vysokoškolsky vzdělaných pracovníků výzkumu dle Stanov Akademie věd ČR a dalších ústavních normativů. Čtyři pracovníci ústavu pokračovali v roce 2015 v doktorském studiu, jeden z nich studium úspěšně završil.

V roce 2015 nastoupilo do ústavu celkem 7 nových pracovníků, došlo k posílení pracoviště v Mikulčicích a také k posílení vědeckých pracovníků zabývajících se raným středověkem a archeobotanikou. Naopak 6 pracovníků odešlo a 1 pracovnice nastoupila mateřskou dovolenou.

### **X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím\*\*)**

a) Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: roku 2015 nebyly na Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., žádné podány.

b) Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: nebyla podána.

\*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

\*\*\*) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

c) Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: nebyly.

d) Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: roku 2015 nebyly Archeologickým ústavem AV ČR, Brno, v. v. i., poskytnuty žádné výhradní licence.

e) Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: nebyly.

f) Další informace vztahující se k uplatňování zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění: nejsou - viz výše.

razítko

podpis ředitele pracoviště AV ČR

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
602 00 Brno, Čechyňská 363/19  
Česká republika



**Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu**

# ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro zřizovatele instituce  
**Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.**  
sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno  
IČ: 68081758

o ověření účetní závěrky  
k 31. prosinci 2015



AUDIT spol. s r.o.

**BETA Audit, spol. s r.o., Palackého třída 159, 612 00 BRNO**  
[www.betabrno.cz](http://www.betabrno.cz), [info@betabrno.cz](mailto:info@betabrno.cz)

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce **Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i.**, sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2015, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2015 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o instituci Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. jsou uvedeny v bodě č. 1 přílohy této účetní závěrky.

#### *Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku*

Statutární orgán instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

#### *Odpovědnost auditora*

Naší odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

#### *Výrok auditora*

**Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv instituce Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. k 31. 12. 2015 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2015 v souladu s českými účetními předpisy.**



AUDIT spol. s r.o.

**BETA Audit, spol. s r.o., Palackého třída 159, 612 00 BRNO**  
[www.betabrno.cz](http://www.betabrno.cz), [info@betabrno.cz](mailto:info@betabrno.cz)

**Jméno a sídlo auditora:**

BETA Audit spol. s r.o.  
se sídlem Brno, Palackého třída 159  
evidenční číslo auditorské společnosti 222

**Auditor:**

Ing. Jiří Gawel  
evidenční číslo statutárního auditora 1457

Datum vypracování zprávy: 31.3.2016



Přílohy: auditovaná rozvaha  
auditovaný výkaz zisku a ztráty  
auditovaná příloha k účetní závěrce

IČO

68081758

**Rozvaha**  
(sestavená dle vyhlášky 504/2002Sb.)  
k 31.12.2015  
(v tis. Kč)

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.15	Stav k 31.12.15
A.Dlouhodobý majetek celkem	001	258 670	256 312
I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	3 476	4 813
2.Software	004	2 746	3 259
4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	214	198
6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	516	1 355
II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	281 472	285 503
1.Pozemky	011	15 286	15 286
3.Stavby	013	136 454	226 240
4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	32 940	39 230
7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	1 391	1 017
9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	95 401	3 731
IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	029	-26 278	-34 004
2.Oprávký k softwaru	031	-2 382	-2 698
4.Oprávký k DDNM	033	-214	-198
6.Oprávký ke stavbám	035	-6 845	-11 246
7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům movitých věc	036	-15 446	-18 844
10.Oprávký k DDHM	039	-1 391	-1 017
B.Krátkodobý majetek celkem	041	19 178	18 747
II.Pohledávky celkem	052	2 566	1 067
1.Odběratelé	053	1 988	526
4.Poskytnuté provozní zálohy	056	462	385
5.Ostatní pohledávky	057	0	8
6.Pohledávky za zaměstnanci	058	13	8
8.Daň z příjmu	060	140	140
11.Ostatní daně a poplatky	063	0	0
17.Jiné pohledávky	069	0	0
19.Opravná položka k pohledávkám	071	-37	0
III.Krátkodobý finanční majetek celkem	072	16 475	17 561
1.Pokladna	073	159	201
2.Ceniny	074	22	9
3.Účty v bankách	075	16 294	17 351
IV.Jiná aktiva celkem	081	137	119
1.Náklady příštích období	082	137	119
2.Příjmy příštích období	083	0	0
<b>AKTIVA CELKEM</b>	085	277 848	275 059
A.Vlastní zdroje celkem	086	272 250	269 667
I.Jmění celkem	087	271 209	269 243
1.Vlastní jmění	088	258 193	255 703
2.Fondy	089	13 016	13 541
- Sociální fond	090	229	230
- Rezervní fond	091	10 243	11 251
- Fond účelově určených prostředků	092	1 314	1 442
- Fond reprodukce majetku	093	1 230	618
II.Výsledek hospodaření celkem	095	1 041	424
1.Účet výsledku hospodaření	096	0	424
2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	097	1 041	0
B.Cizí zdroje celkem	099	5 598	5 392
III.Krátkodobé závazky celkem	110	4 907	5 392
1.Dodavatelé	111	236	375
5.Zaměstnanci	115	1 274	2 428
7.Závazky k institucím SZ a VZP	117	670	1 358
8.Daň z příjmu	118	5	0
9.Ostatní přímé daně	119	167	480
10.Daň z přidané hodnoty	120	1 855	278
17.Jiné závazky	127	30	66
22.Dohadné účty pasivní	132	670	408



IČO
68081758

**Rozvaha**  
(sestavená dle vyhlášky 504/2002Sb.)  
k 31.12.2015  
(v tis. Kč)

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.15	Stav k 31.12.15
IV.Jiná pasiva celkem	134	691	0
2.Výnosy příštích období	136	691	0
3.Kurzové rozdíly pasivní	137	0	0
<b>PASIVA CELKEM</b>	<b>138</b>	<b>277 848</b>	<b>275 059</b>

Dne: 25. 2. 2016

Razítko:

Podpis odpovědné  
osoby:

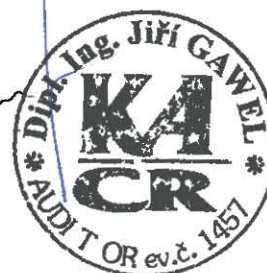
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

Podpis osoby odpovědné  
za výkaz:

Lenka Katolická

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
602 00 Brno, Čechyňská 363/19  
Česká republika

Telefon: +420 515 911 107





IČ  
68081758Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč  
Od 01.01.15 do 31.12.15  
(sestavený dle vyhlášky č. 504/2002Sb.)

Název organizace: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i., Čechyňská 363/19, BRNO, 602 00

Název ukazatele	číslo řádku	Činnost		
		Hlavní	Další	Jiná
A.I. Spotřebované nákupy celkem	001	4 747	0	0
A.I.1. Spotřeba materiálu	002	3 913	0	0
A.I.2. Spotřeba energie	003	377	0	0
A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	004	457	0	0
A.II. Služby celkem	006	23 873	0	0
A.II.5. Opravy a udržování	007	1 257	0	0
A.II.6. Cestovné	008	861	0	0
A.II.7. Náklady na reprezentaci	009	161	0	0
A.II.8. Ostatní služby	010	21 595	0	0
A.III. Osobní náklady celkem	011	35 388	0	0
A.III.9 Mzdové náklady	012	26 603	0	0
A.III.10. Zákonné sociální pojištění	013	8 074	0	0
A.III.12. Zákonné sociální náklady	015	712	0	0
A.IV. Daně a poplatky celkem	017	62	0	0
A.IV.14. Daň silniční	018	25	0	0
A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	020	37	0	0
A.V. Ostatní náklady celkem	021	1 824	0	0
A.V.21. Kursové ztráty	026	56	0	0
A.V.24. Jiné ostatní náklady	029	1 768	0	0
A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celk	030	10 939	0	0
A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	031	10 939	0	0
A. Náklady celkem	042	76 833	0	0
B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	043	24 524	0	0
B.I.1. Tržby za vlastní výroby	044	1 182	0	0
B.I.2. Tržby z prodeje služeb	045	23 341	0	0
B.IV. Ostatní výnosy celkem	057	12 545	0	0
B.IV.15. Úroky	061	14	0	0
B.IV.16. Kurzové zisky	062	0	0	0
B.IV.17. Zúčtování fondů	063	1 360	0	0
B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	064	11 172	0	0
B.V. Tržby z prodeje maj., zúčt. rez.a opr. pol. celkem	065	169	0	0
B.V.19. Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hmot. majetku	066	132	0	0
B.V.25. Zúčtování opravných položek	072	37	0	0
B.VII. Provozní dotace celkem	077	40 019	0	0
B.VII.29. Provozní dotace	078	40 019	0	0
B. Výnosy celkem	079	77 257	0	0
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	080	424	0	0
D.*** Výsledek hospodaření po zdanění	082	424	0	0

Dne: 25.2.2016

Razítko:

Podpis odpovědné  
osoby:

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

Podpis osoby odpovědné  
za zaúčtování:

Lenka Katolická

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
602 00 Brno, Čechyňská 363/19  
Česká republikaTelefon:  
+420 515 911 107

**Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.**

IČ: 68081758  
Sídlo: Čechyňská 363/19, 602 00 Brno

---

**Příloha k účetní závěrce za rok 2015**

## 1. Základní údaje

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. byl zřízen ve smyslu zákona č. 283/1992 Sb. jako pracoviště Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31.12.1992 pod názvem Archeologický ústav AV ČR, Brno, příspěvková organizace.

Na základě zákona č. 341/2006 Sb. se zřizovací listinou ze dne 28. června 2006 právní forma ústavu změnila na veřejnou výzkumnou instituci s účinností od 1.1.2007.

Dodatkem č. 1 ke zřizovací listině ze dne 27. září 2007 byl doplněn předmět hlavní činnosti (záchranný archeologický výzkum).

Dodatkem č. 2 ke zřizovací listině byla změněna adresa, upřesněn předmět hlavní činnosti (archeologický výzkum v oblasti dějin) a rozšířen předmět hlavní činnosti o poskytování ubytování svým zaměstnancům a hostům.

Název:	<b>Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.</b>	
Sídlo:	Čechyňská 363/19, 602 00 Brno	
IČ:	68081758	
DIČ:	CZ68081758	
Právní forma:	veřejná výzkumná instituce	
Zřizovatel:	Akademie věd České republiky, se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1	
Ředitel v.v.i.:	doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.	
Rada v.v.i.:	předseda:	doc.PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
	místopředseda:	PhDr. Lumír Poláček, CSc.
	členové:	doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.
		doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc.
		Ing. Škrdla Petr, PhD.
Dozorčí rada:	předseda:	doc. PhDr. Petr Sommer, CSc.
	místopředseda:	prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
	členové:	prof. PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc.
		prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.
		doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.
Předmět činnosti:	předmětem <b>hlavní činnosti</b> ARÚB je vědecký výzkum v oblastech dějin na území Moravy a Slezska, převážně na základě archeologických pramenů, získávaných soustavnými i záchrannými výzkumy a konzervace a rekonstrukce archeologických nálezů.	
	předmět <b>hospodářské a jiné činnosti</b> – není	

## Organizační uspořádání v roce 2015

Statutárním orgánem veřejné výzkumné instituce je ředitel, který rozhoduje ve všech věcech, pokud nejsou svěřeny do působnosti rady instituce, dozorčí rady nebo zřizovatele.

## Organizační struktura

### Výzkumná činnost ARÚB

- středisko pro výzkum paleolitu a paleoetnologie – detašované pracoviště Dolní Věstonice
- středisko pro archeologii doby římské a stěhování národů – detašované pracoviště Dolní Dunajovice
- středisko pro slovanskou a středověkou archeologii – detašované pracoviště Mikulčice
- detašované pracoviště Opava
- oddělení moravskoslezského pravěku
- oddělení archeologické prospekce

### Ostatní činnosti ARÚB

- archiv a knihovna
- referát archeologické památkové péče
- referát ediční činnosti
- technicko-hospodářská správa
- sekretariát
- sdružení moravských pracovišť

## Financování činnosti (v Kč)

	výnosy	náklady	zisk	Podíl výnosů
Institucionální prostředky	44 156 282	44 156 282	0	57,16 %
Mimorozpočtové veřejné prostředky	8 347 782	8 347 782	0	10,80 %
Mimorozpočtové – zakázky HČ	24 752 872	24 329 021	423 851	32,04%
<b>Celkem</b>	<b>77 256 936</b>	<b>76 833 085</b>	<b>423 851</b>	<b>100,00 %</b>

## Základní personální údaje:

### Rozdělení zaměstnanců podle věku a pohlaví (fyzické osoby)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,00
21 – 30 let	2	7	9	12,33
31 – 40 let	10	15	25	34,25
41 – 50 let	10	6	16	21,92
51 – 60 let	4	7	11	15,06
61 let a více	8	4	12	16,44
<b>celkem</b>	<b>34</b>	<b>39</b>	<b>73</b>	<b>100,00</b>
<b>%</b>	<b>46,58</b>	<b>53,42</b>	<b>100</b>	

Pozn. Přepočtený počet pracovníků 2015 – 63,82%

Přepočtený počet OZP v roce 2015 – 3,28 %

**Rozdělení zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví (fyzické osoby)**

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
vyučen	4	2	6	8,22
střední všeobecné	2	7	9	12,33
úplné střední odborné	5	10	15	20,55
vyšší odborné	1	1	2	2,74
bakalářské	1	3	4	5,48
vysokoškolské	21	16	37	50,68
<b>celkem</b>	<b>34</b>	<b>39</b>	<b>73</b>	<b>100,00</b>
<b>%</b>	<b>46,58</b>	<b>53,42</b>	<b>100,00</b>	

**Trvání pracovního poměru zaměstnanců**

doba trvání	počet	%
do 5 let	34	46,57
do 10 let	17	23,29
do 15 let	7	9,59
do 20 let	5	6,85
nad 20 let	10	13,70
<b>celkem</b>	<b>73</b>	<b>100,00</b>

**Celkový údaj o průměrných mzdách za rok (v Kč)**

průměrná hrubá měsíční mzda	28 523
-----------------------------	--------

**Celkový údaj o vzniku a skončení pracovního poměru zaměstnanců**

	počet
nástupy	7
odchody	6

**Čerpání mzdových prostředků podle zdrojů**

Článek - zdroj	Mzdy v Kč	OON v Kč
0 projekty zahr. poskytovatelů	212 356	0
3 Granty GA ČR - mimorozpočtové	1 278 496	618 291
4 Ostatní poskytovatelé mimorozpočtové	1 331 713	206 655
5 Dotace na činnost	1 263 727	168 892
7 Zakázky hlavní činnosti – mimorozp.	4 162 294	2 907 927
8,9 Institucionální prostředky	13 656 074	767 751
<b>Celkem</b>	<b>21 904 660</b>	<b>4 669 516</b>

Mzdové prostředky	Mzdy v Kč	Podíl na mzdách
Institucionální	15 856 444	59,67 %
- z toho na výzkumnou činnost	11 915 540	44,84 %
- z toho režie	3 940 904	14,83 %
Mimorozpočtové z veřejných zdrojů	3 647 511	13,73 %
Mimorozpočtové ze zakázek hlavní činnosti	7 070 221	26,60 %
<b>Celkem</b>	<b>26 574 176</b>	<b>100 %</b>

## 2. Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Použité účetní zásady:

Účetnictví je zpracováno v souladu se zákonem č. 563/1991Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Majetek

- dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně.
- drobný majetek pořízený po roce 2007 není evidován v rozvaze a je účtován v roce pořízení přímo do nákladů ARÚB (účty 501AE a 518 AE).
- drobný majetek pořízený do 31.12.2006 a evidovaný v rozvaze je postupně vyřazován na základě schválených návrhů k vyřazení
- způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů – pro rok 2015 byly stanoveny odpisové sazby:

Skupina	Roční odpis
Budovy, stavby	2%
Energetické a pracovní stroje	5%
Přístroje a zvl. tech. zař.	10 - 20% dle rozhodnutí odp. prac.
Dopravní prostředky	20%
Inventář	20%
Software	25%
Výpočetní technika	20 – 34% dle rozhodnutí odp. prac.

Způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu (uplatnění směnných kursů vyhlášených ČNB jako běžných či stálých kursů s uvedením termínů jejich změn):

- v průběhu roku byl používán denní kurs ČNB a účtovalo se pouze o realizovaných kursových rozdílech
- aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kursu devizového trhu vyhlášeného ČNB.

ARÚB eviduje dvě pohledávky po lhůtě splatnosti nad 6 měsíců v celkové výši 4tis.Kč. Protože se jedná o nevýznamnou částku, nebyly opravné položky tvořeny. Účetní OP v souladu s předpisy platnými pro v.v.i. nejsou tvořeny.

V roce 2015 běžel čtvrtým rokem projekt z fondů OPVK s názvem Antropologie moravských populací. Projekt skončil k 30.4.2015. Nespotřebované prostředky ve výši 148 216,- byly vráceny.

Další projekt s názvem Velká Morava a 1150 let křesťanství v Evropě je realizován také čtvrtým rokem z prostředků MK. Přidělené prostředky byly k 31.12.2015 vyčerpány a projekt byl k tomuto datu ukončen.

Třetím rokem trvá projekt MK ve spolupráci s Masarykovou universitou a 4 dalšími partnery s názvem Historické využívání krajiny Českomoravské vrchoviny v pravěku a středověku.

Z provozních prostředků bylo převedeno do FÚUP 1 317 000,-Kč, které budou použity v roce 2016. Z grantových projektů GAČR bylo do FÚUP převedeno 125 025,-Kč.

HV z roku 2014 byl převeden do rezervního fondu v částce 1 008 605,- a zbývající část ve výši 32 755,-Kč byla použita ve FRM .

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události. Financování pro rok 2016 bylo schváleno Akademickým sněmem na XLVII. zasedání dne 15.prosince 2015.

### 3. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

Protokolem o majetku a závazcích, které přecházejí na veřejnou výzkumnou instituci, ze dne 30. ledna 2007, byl převeden do vlastnictví Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. majetek a další aktiva, závazky a další pasiva, ke kterým měla příslušnost hospodaření ke dni 31.12.2006 státní příspěvková organizace Archeologický ústav AV ČR, s dřívějším sídlem Královopolská 147, Brno, nyní Čechyňská 363/19, 602 00 Brno, IČ 68081758.

#### 1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (v Kč)

Majetek	pozemky	budovy	stavby	energ. stroje	prac. stroje	přístř.	dopr. prostř.	Inventář	výp. technika	SW	ned. majetek	celkem
počáteční stav	15 285 573	134 031 428	2 422 690	220 866	647 862	18 697 570	6 038 952	3 823 128	3 511 768	2 746 010	95 917 147	283 342 995
+ přírůstky	0	89 785 454	0	0	0	3 516 618	1 362 342	2 879 442	1 352 291	515 823	8 580 751	107 992 721
- úbytky	0	0	0	0	0	351 513	1 546 514	735 000	187 336	2 593	99 411 970	102 234 925
konečný stav	15 285 573	223 816 882	2 422 690	220 866	647 862	21 862 675	5 854 780	5 967 571	4 676 723	3 259 241	5 085 928	289 100 791
Oprávký												
počáteční stav	0	6 523 180	321 789	192 355	310 332	7 147 697	3 565 992	1 916 627	2 313 302	2 381 740	0	24 673 014
- vyřazení	0	0	0	0	0	351 513	1 546 514	735 000	187 336	2 593	0	2 822 956
+ oprávký	0	4 318 366	83 008	2 436	65 794	3 356 490	935 980	947 385	910 284	319 017	0	10 938 760
konečný stav	0	10 841 546	404 797	194 791	376 126	10 152 674	2 955 458	2 129 012	3 036 250	2 698 165	0	32 788 819
Zůstat. cena	15 285 573	212 975 336	2 017 893	26 075	271 736	11 710 001	2 899 322	3 838 559	1 640 473	561 076	5 085 928	256 311 972

#### 2. Krátkodobé pohledávky

(v Kč)	k 31.12.2014 Brutto	k 31.12.2015 Brutto	k 31.12.2015 Korekce	k 31.12.2015 Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	1 987 580	525 859	0	525 859
<i>Z toho – do lhůty splatnosti</i>	<i>1 796 263</i>	<i>29 499</i>	<i>0</i>	<i>29 499</i>
<i>- po lhůtě splatnosti</i>	<i>191 317</i>	<i>496 360</i>	<i>0</i>	<i>496 360</i>
<i>- z toho: nad 180 dnů PLS</i>	<i>182 685</i>	<i>4 507</i>	<i>0</i>	<i>4 507</i>
Pohledávky za zaměstnanci	12 630	8 291	0	8 291
Krátkodobé poskytnuté zálohy	462 235	384 740	0	384 740
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0
Daně a poplatky	0	0	0	0
Daň z příjmu	140 176	140 176	0	140 176
Jiné pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky celkem	2 602 621	1 059 066	0	1 059 066



### 3. Krátkodobé závazky

( v Kč )	k 31.12.2014	k 31.12.2015
<b>Závazky z obchodních vztahů</b>	<b>236 480</b>	<b>374 521</b>
Z toho dodavatelé:	236 480	374 521
-ve splatnosti	236 480	374 521
- po lhůtě splatnosti	0	0
Z toho ostatní závazky	0	0
<b>Dohadné účty pasivní</b>	<b>670 048</b>	<b>408 000</b>
<b>Závazky k zaměstnancům</b>	<b>1 274 015</b>	<b>2 427 950</b>
<b>Závazky vůči st.,DPH, SSZ, ZP</b>	<b>2 696 314</b>	<b>2 115 568</b>
<b>Krátkodobé přijaté zálohy</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Jiné závazky</b>	<b>30 087</b>	<b>65 965</b>
<b>Celkem krátkodobé závazky</b>	<b>4 906 944</b>	<b>5 392 004</b>

### 4. Časové rozlišení

( v Kč )	k 31.12.2014	k 31.12.2015
<b>Náklady př. období</b>	<b>142 876</b>	<b>119 472</b>
<b>Výnosy př. období</b>	<b>691 179</b>	<b>0</b>

### 5. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 1 358 017 Kč (v 2014 - 669 673 Kč), ze kterých 939 512 Kč (v 2014 - 460 497 Kč) představují splatné závazky ze sociálního zabezpečení a 418 505 Kč (v 2014 - 209 176 Kč) představují splatné závazky ze zdravotního pojištění. Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění byly v termínu do 31. ledna 2015 uhrazeny.

### 6. Stát – daňové závazky

Daňové závazky činí 761 709 Kč (2014 - 2 021 981 Kč), ze kterých 479 781 Kč (2014 - 167 010 Kč) je splatný závazek z titulu přímých daní zaměstnanců, 281 928 Kč (2014 - 1 854 971 Kč) je splatný závazek z titulu DPH. Daň z příjmů za rok 2015 bude 0 Kč. Předpokládaný přeplatek z DPPO - 140 176 Kč (v 2014 - 135 656 Kč).

### 7. Změny ve jmění :

	Vlastní jmění	Sociální fond	Rezervní fond	Fond účel. urč. prostředků	Fond reprodukce majetku
<b>K 1.1.2015</b>	258 192 747	229 104	10 242 626	1 314 117	1 230 000
<b>zvýšení 2015</b>	8 580 751	431 681	1 008 605	1 442 025	8 580 751
<b>snížení 2015</b>	11 070 991	431 228	0	1 314 117	9 192 751
<b>K 31.12.2015</b>	255 702 507	229 557	11 251 231	1 442 025	618 000

HV po zdanění za rok 2015 je ve výši 423 851 Kč.

V Brně 25.2.2016

Zpracovala: Lenka Katolická, vedoucí THS

Schválil: doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., ředitel





ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV  
AV ČR, BRNO, v.v.i.  
602 00 Brno, Čerkytářská 333/19  
Česká republika